

Informasjon i samsvar med kravene i kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)

Per 31. desember 2018 Totens Sparebank

INNHOLDSFORTEGNELSE

INFORMASJON I SAMSVAR MED KRAVENE I KAPITALKRAVSFORSKRIFTENS DEL IX (PILAR 3)

1.	Innledning og formål med dokumentet.....	2
2.	Konsolidering.....	2
2.1	Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv	2
2.2	Forskjeller mellom regnskapsmessig konsolidering og konsolidering etter kapitaldekningsbestemmelsene	2
3.	Kapitalkrav	3
3.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	3
3.2	Bufferkrav	5
3.3	Uvektet kjernekapitalandel	5
4.	Kredittrisiko og motpartsrisiko	6
4.1	Definisjon misligholdte engasjement:	6
4.2	Metode for beregning av nedskrivninger	6
4.3	Engasjementer fordelt på engasjementstyper og typer av motparter.....	7
4.4	Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid.....	8
4.5	Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier.....	8
4.6	Endringer i tapsavsetninger og avsetninger på garantier	9
4.7	Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	9
4.8	Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	10
4.9	Sikkerhetsstilte eiendeler.....	10
4.10	Motpartsrisiko knyttet til derivater	11
5.	Egenkapitalposisjoner	11
6.	Renterisiko	12
7.	Styring og kontroll av risiko	13
7.1	Formål og prinsipper for ICAAP	13
7.2	Bruk av ICAAP i banken	14
7.3	Organisering av risikostyringen.....	14
7.3.1	Kredittrisiko	17
7.3.2	LIKVIDITETSRISIKO	19
7.3.3	Markedsrisiko	19
7.3.4	Risikoanalyse operasjonell risiko	20
7.3.5	Forretningsmessig og strategisk risiko	20
7.4	Mål for kapitaldekning	21

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2018 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Bankene har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KONSOLIDERING

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Tabellene gir en oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper eller felleskontrollert virksomhet, selskaper hvor investeringen er fratrukket i ansvarlig kapital og selskaper i konsernet som ikke er konsolidert og hvor investeringen ikke er fratrukket i ansvarlig kapital:

Selskaper som er fullt konsolidert - oppkjøpsmetoden (datterselskaper)

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretnings-kontor	Type virksomhet
Vallehaven AS	100.000	21.751	100 %	1	Lena	Eiendomsselskap
Totens Sparebank Boligkreditt AS	145.000	163.019	100 %	1	Lena	Kredittforetak

Selskaper som er delvis konsolidert - egenkapitalmetoden (tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet)

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretnings-kontor	Type virksomhet
Eika Gruppen AS	1.298.704	188.312	5 %	5 %	Oslo	Finanskonsern
Eika Boligkreditt AS	41.462.438	176.909	4 %	4 %	Oslo	Kredittforetak

2.2 Forskjeller mellom regnskapsmessig konsolidering og konsolidering etter kapitaldekningsbestemmelsene

Samtlige selskaper er konsolidert etter de samme prinsipper i regnskapsmessig sammenheng som i kapitaldekningsmessig sammenheng.

Reglene for vesentlige eierskap i andre finansinstitusjoner medfører et fradrag på 228 millioner kroner i den ansvarlige kapitalen i konsernet og 231 millioner kroner i morbank.

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

	Morbank	Konsern
Eierandelskapital	367.472	367.472
Overkursfond	109.992	109.992
Opptjent egenkapital fra tidligere år	909.674	975.368
Årets resultat	213.540	181.746
Sum balanseført egenkapital	1.600.678	1.634.578
Ikke kvalifiserende andel av årets overskudd	-60.917	-60.917
Fradrag for imatrielle eiendeler og goodwill	0	0
Fradrag for eiendeler til virkelig verdi	-2.068	-2.207
Fond for urealiserte gevinster	0	0
Fradrag fra eierskap i ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-231.158	-227.779
Overgangsreglene for ikke vesentlige eierandeler	0	0
Ren kjernekapital	1.306.535	1.343.675
Fondsobligasjoner	128.000	128.000
Fradrag fra eierskap i ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	0	0
Overgangsreglene for ikke vesentlige eierandeler	0	0
Kjernekapital	1.434.535	1.471.675
Tidsbegrenset ansvarlig kapital	180.612	180.613
Urealisert gevinst av aksjer for salg	0	0
Fradrag fra eierskap i ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	0	0
Overgangsreglene for ikke vesentlige eierandeler	0	0
Tilleggskapital	180.612	180.613
Netto ansvarlig kapital	1.615.147	1.652.288
Ren kjernekapital i % av beregningsgrunnlag	16,49 %	15,76 %
Kjernekapital i % av beregningsgrunnlag	18,10 %	17,26 %
Ansvarlig kapital i % av beregningsgrunnlag	20,38 %	19,37 %

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag

	Morbank	Konsern
	Grunnlag	Grunnlag
Kredittrisiko		
Engasjementsbeløp per sektor:		
Lokale og regionale myndigheter	43.451	43.451
Offentlig eide foretak	0	0
Institusjoner	102.101	11.462
Foretak	1.360.483	1.344.726
Massemarkedsengasjementer	447.537	497.250
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	4.650.115	5.428.746
Forfalte engasjementer	54.953	56.165
Obligasjoner med fortrinnsrett	96.488	102.518
Kreditinstitusjoner med kortsiktig rating	0	0
Verdipapirfond	0	193
Egenkapitalposisjoner	372.288	187.518
Øvrige engasjementer	78.480	138.648
CVA tillegg derivater (Credit Value Adjustemnet)	32.535	10.845
	0	
Operasjonell risiko	686.394	706.806
Beregningsgrunnlag total	7.924.825	8.528.328
Overskudd av ansvarlig kapital	981.161	970.022

Banken har blitt underlagt et Pilar 2-krav på 1,6 % fra 23.03.2018. Banken har et kapitalmål på 15,0 % for ren kjernekapitaldekning, 16,5% for kjernekapitaldekning og 18,5% for ansvarlig kapitaldekning.

Konsolidering av samarbeidende grupper

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper. Banken har en eierandel på 5,36 % i Eika Gruppen AS og på 3,79 % i Eika Boligkreditt AS.

Kapitaldekning i %	15,59 %
Kjernekapitaldekning	17,19 %
Ren kjernekapitaldekning i %	19,31 %

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2018 et kombinert kapitalbufferkrav på kr 948 millioner i morbanken og kr 1.022 millioner i konsernet:

Bufferkrav	31.12.2018	Morbank 31.12.2018	Konsern 31.12.2018
Minimumskrav ren kjernekapital	4,50 %	355.420	383.345
Bevaringsbuffer	2,50 %	197.456	212.970
Motsyklisk buffer	2,00 %	157.965	170.376
Systemrisikobuffer	3,00 %	236.947	255.563
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	12,00 %	947.788	1.022.254
Tilgjengelig ren kjernekapital		1.306.505	1.343.673
Ren kjernekapital utover kravet		358.717	321.419

Konsernet har 1.344 millioner kroner i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

Banken har i tillegg blitt underlagt et Pilar-2 krav fra Finanstilsynet på 1,6 % fra 23.03.2018.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital, med og uten overgangsordninger, delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster og engasjementsbeløp for derivater og gjenkjøpsavtaler som ikke er balanseført. Ikke balanseførte poster blir justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel	
Derivater: Fremtidig eksponering ved bruk av markedsverdimetoden	0
Poster utenom balansen med 10 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	0
Poster utenom balansen med 20 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	178.224
Poster utenom balansen med 50 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	437.926
Poster utenom balansen med 100 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	165.993
Øvrige eiendeler	15.706.886
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital	-229.987
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital etter overgangsregler	-229.987
Totalt eksponeringsbeløp	16.259.044
Totalt eksponeringsbeløp etter overgangsregler	16.259.044
Kapital	
Kjernekapital	1.471.673
Kjernekapital etter overgangsregler	1.471.673
Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel	9,05
Uvektet kjernekapitalandel etter overgangsregler	9,05
Uvektet kjernekapitalandel inkludert samarbeidende gruppe	
Uvektet kjernekapitalandel	8,28

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement:

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalt termin innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er innekket innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og fordringer på leieavtaler omfattet. Forventet tap på kredittforringede lån beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert kontantstrøm basert på effektiv rente.

Banken innregner tapsavsetning for forventet kredittap på alle lån fra tidspunktet for førstegangsinnregning. For lån hvor kredittrisikoen ikke har økt vesentlig siden første gangs innregning måles tapet til et beløp som tilsvarer forventet kredittap over 12 måneder. Lån hvor det ikke har vært vesentlig endring i kredittrisiko og som ikke er misligholdte inngår er plassert i gruppen «stage 1».

For lån hvor kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs innregning måles tap til et beløp som tilsvarer forventet kredittap i levetiden. Vesentlig økning i kredittrisiko er definert som en nedgradering i risikoklassifiseringssystemet, betalingshistorikk og informasjon om debtors betalingsevne. Et lån anses som misligholdt når det er gått 30 dager siden forfall og terminbeløpet ikke er betalt. Hva som ansees som en vesentlig økning i kredittrisiko varierer noe etter den opprinnelige klassifiseringen. Et engasjement som er klassifisert med svært lav risiko ved førstegangsregistrering vil ikke nødvendigvis få en vesentlig økning i kredittrisikoen selv om det rates dårligere, mens engasjement med høy risiko vurderes strengere. Dersom kredittrisikoen for en eiendel eller gruppe av eiendeler er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning, eller engasjementet er misligholdt blir engasjementet plassert i gruppen «stage 2».

I modellen som brukes i Totens Sparebank er følgende parametere satt for når et engasjement går fra stage 1 til stage 2 som følge av økning i kredittrisiko.

$PD-12 > 0,2\%$ og $(PD-12 > PD-ini + 0,5\%$ eller $PD-12 > 2 * PDini)$

PD-12 angir her sannsynligheten for at engasjementet går i mislighold per dato, mens PDini angir den beregnede sannsynligheten for at engasjementet skulle gå i mislighold når kreditten ble gitt.

For engasjement i «stage 2» avsettes det en tapsavsetning tilsvarende hele den forventede levetiden til eiendelen. Dersom det oppstår et kredittap skal renteinntekter innregnes basert på bokført beløp etter justering for tapsavsetning. Engasjement som er individuelt vurdert er plassert i gruppen «stage 3». Engasjement som er plassert i stage 2 tilbakeføres til stage 1 når de i risikoklassifiseringssystemet får en klassifisering som er lik eller bedre en klassifiseringen de fikk når engasjementet ble gitt. Engasjement i stage 3 forblir i dette staget til de ikke lenger individuelt vurderes. Da plasseres de i stage 1 eller 2 etter de kriterier som er beskrevet ovenfor.

Engasjement med svært god sikkerhet plasseres i stage 1 selv om de er individuelt vurdert. I Totens Sparebank gjelder dette kun engasjement mot Norges Bank og andre kredittinstitusjoner.

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og typer av motparter.

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Personmarked	9.786.322	464.990	34.400	
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk	744.447	95.676	15.184	
Industri	88.065	32.958	34.935	
Bygg og anlegg	893.519	135.710	166.805	
Varehandel	96.325	29.589	13.086	
Transport	80.439	5.351	12.275	
Overnattings- og serveringsvirksomhet	21.228	787	1.320	
Omsetning og drift av fast eiendom	1.361.777	51.167	82.956	
Faglig og finansiell tjenesteyting	135.235	10.164	1.235	
Forretningsmessig tjenesteyting	39.128	5.627	353	
Tjenesteytende næringer ellers	116.017	232.164	2.835	
Øvrige	38.643	3.828	3.018	
Sentralbank	56.910			
Kredittinstitusjoner	7.979			
Sum	13.466.034	1.068.013	368.403	14.902.449
Herav engasjementer i banken primærrområder	10.831.614			
Engasjementer i øvrige områder	2.569.531			
Gjennomsnitt²	12.961.556	1.200.770	372.281	14.534.607

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1–3 måneder	3–12 måneder	1–5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	128.143	93.552	824.194	1.098.718	8.940.879	(69.790)	11.015.696
Ubenyttede rammer			652.993		415.020		1.068.013
Garantier				368.403	-		368.403
Sum	128.143	93.552	1.477.187	1.467.121	9.355.899	(69.790)	12.452.111

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter.

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Engasjementer med nedskrivninger	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatførte nedskrivninger ¹ siste år	Garantier med avsetning ²	Avsetninger på garantier
Personmarked	32.490	29.437	20.210	2.662		
Jordbruk, skogbruk		22.849	2.000	(1.725)		
Industri	3.711	6.722	2.193	(1.057)		
Bygg og anlegg	4.368	2.716	1.150	1.150		
Varehandel	893					
Transport						
Overnattings- og serveringsvirksomhet		762	700	274		
Omsetning og drift av fast eiendom		15.694	11.900	3.600		
Faglig og finansiell tjenesteyting	8.522			(395)		
Forretningsmessig tjenesteyting						
Tjenesteytende næringer ellers	1.680	4.363	4.032	(265)		
Øvrige						
Sum	51.664	82.543	42.185	4.244	-	-

4.6 Endringer i tapsavsetninger og avsetninger på garantier

Endringer i tapsavsetning på utlån, trukne og ubenyttede kreditter og garantier siste år (beløp i tusen kroner)	Steg 1: 12 mnd. tap	Steg 2: Livstid tap	Steg 3: Livstid tap
Tapsavsetninger pr. 01.01.2018	3.616	27.702	57.833
Endring som følge av nye eller økte lån/kreditter/garantier	611	3.864	125
Endring som følge av overgang fra steg 1 til steg 2	-273	3.347	
Endring som følge av overgang fra steg 1 til steg 3	-26		2.239
Endring som følge av overgang fra steg 2 til steg 3		-22	605
Endring som følge av overgang fra steg 3 til steg 2		275	-2.128
Endring som følge av overgang fra steg 3 til steg 1	0		-400
Endring som følge av overgang fra steg 2 til steg 1	387	-5.206	
Endring som følge av redusert portefølje (salg/konstatering/mv)	-153	-294	-21.993
Andre endringer i perioden	1.498	-5.372	5.905
Tapsavsetninger pr. 31.12.	5.660	24.294	42.185

Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier (og ubenyttede kreditter for IFRS-banker)
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	-15.648	
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier		-
Periodens endring i forventet tap (steg 1 og 2)	-1.284	-79
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	19.893	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	3.616	
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-6.186	
Periodens tapskostnader	391	-79

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Banken har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Benyttede ratingbyråer	Andel sikret med pant ¹	Andel sikret med garantier ¹
Stater og sentralbanker	483.586	483.586			0 %	0 %
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	476.588	503.380			0 %	0 %
Offentlige foretak	-	-			0 %	0 %
Multilaterale utviklingsbanker	103.647	103.647			0 %	0 %
Internasjonale organisasjoner	-	-			0 %	0 %
Institusjoner	41.659	41.707			0 %	0 %
Foretak	1.631.147	1.598.379			0 %	0 %
Massemarkedsengasjementer	777.357	759.063			0 %	0 %
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	12.543.771	12.521.258			82 %	0 %
Forfalte engasjementer	68.278	46.764			0 %	0 %
Høyrisiko-engasjementer	-	-			0 %	0 %
Obligasjoner med fortrinnsrett	995.027	995.027			0 %	0 %
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	-	-			0 %	0 %
Andeler i verdipapirfond	193	193			0 %	0 %
Egenkapitalposisjoner	415.297	187.518	-227.779		0 %	0 %
Øvrige engasjementer	179.190	175.045			0 %	0 %
Sum	17.715.738	17.415.567	-227.779	-		

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Banken benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. Til fastsettelse av belåningsgrunnlag for boligeiendommer benyttes verktøy som balanserer vurderinger foretatt av takstmenn og eiendomsmeglere.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler

Tabellen viser bankens finansielle eiendeler som kan stilles som sikkerhet for lån i sentralbanken. Pr. 31.12.2018 er ingen eiendeler stillet som sikkerhet.

Pantsatte og ikke-pantsatte eiendeler

Eiendeler	Balansført verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler	
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken
Rentebærende verdipapirer		1.753.858		
herav: Covered bonds (inkl. OMF)		994.807		
herav: sikrede verdipapirer (ABS)				
herav: utstedt av offentlig forvaltning		748.823		
herav: utstedt av finansielle foretak		4.584		
herav: utstedt av ikke-finansielle foretak		5.644		
Sum		1.753.858		

Tabellen under viser bankens mottatte sikkerheter pr. 31.12.2018.

Mottatte sikkerheter	Ikke sikkerhetsstilt		Virkelig verdi av mottatte pantsatte og belånte sikkerheter	
	Virkelig verdi av mottatte sikkerheter	Nominal verdi av mottatte sikkerheter	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken
Utlån og fordringer annet enn innskudd og utlån på anfordring	11.337.545	261.812	2.063.600	2.063.600
Andre mottatte sikkerheter	2.306.913	111.962		
Sum	13.644.458	373.774	2.063.600	2.063.600

4.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Samlet engasjementsbeløp hvor det beregnes kapitalkrav for motpartsrisiko utgjorde 10,8 millioner kroner (engasjementsbeløp før sikkerhetsstillelse og konverteringsfaktor).

Matrisen under viser derivatkontraktenes virkelige verdi før og etter motregning.

Motpartsrisiko ved derivatkontrakter

Beløp i tusen kroner	Virkelig verdi ¹
Før motregning	25.763
Etter motregning	25.763

¹ Med virkelig verdi før motregning forstås summen av virkelig verdi av alle kontrakter med positiv verdi.

Virkelig verdi etter motregning er summen av virkelige netto positive verdier mot hver enkelt motpart.

I de tilfeller hvor banken har en netto negativ verdi på sitt samlede engasjement mot en motpart i derivatavtaler skal banken stille til sikkerhet et innskudd (collateral). Totens Sparebank har sine derivatavtaler mot andre norske finansinstitusjoner og både plassert og mottatt innskudd som sikkerhet for derivatavtaler. Dette avregnes løpende etter derivatens verdi.

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Aksjer og fond bokføres enten i kategorien virkelig verdi over resultatet eller som aksjer til virkelig verdi over total resultatet. Alle aksjer og fond er bokført til virkelig verdi. For finansielle instrumenter som handles i et

aktivt marked fastsettes virkelig verdi på bakgrunn av observerte markedsverdier. For øvrige finansielle instrumenter blir det brukt interne eller eksterne estimater basert på blant annet sist kjente omsetningskurs og nåverdiberegninger.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital. Aksjene som er definert til å være til strategisk formål er aksjene i Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevinstformål	95.112	95.112				
– børsnoterte aksjer						
– andre aksjer og andeler	95.112	95.112				
Aksjer og andeler – strategisk formål	365.221	365.221				
– børsnoterte aksjer						
– andre aksjer og andeler						

6. RENTERISIKO

Renterisiko oppstår når det er forskjeller i rentebindingstid mellom aktiva og passiva poster. Banken vil da ikke kunne gjennomføre renteendringer parallelt for alle balanseposter. Total renterisiko, samt renterisiko knyttet til porteføljen av sertifikater og obligasjoner, blir regelmessig rapportert til styret (kvartalsvis).

Banken skal ha en moderat risiko og risikoen har gjennom hele året ligget innenfor de rammer styret har vedtatt.

Basert på konsernets balanse pr. 31.12.2018 gir et parallelt skift i rentekurven på ett prosentpoeng en total renterisiko på ca. 20,7 mill. kroner. Markedsverdien på porteføljen av sertifikater og obligasjoner klassifisert som omløpsmidler vil ved en tilsvarende endring i liten grad endres, da disse er i flytende rente.

Renterisiko

	Renterisiko i tusen kroner ¹
Eiendeler	
Utlån til kunder med flytende rente	12.069
Utlån til kunder med rentebinding	1.346
Rentebærende verdipapirer	2.977
Øvrige rentebærende eiendeler	23.149
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	-701
Andre innskudd	-14.253
Verdipapirgjeld	-36.766
Øvrig rentebærende gjeld	-209
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater	
Sum renterisiko	-12.388

¹ Renterisiko er beregnet som et anslag på verdiendring ved ett prosentpoengs økning i renten.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

Banken har etablert en egen funksjon for risikostyring og i dette kapitlet beskrives organiseringen av risikostyringen i banken, og de rammer som er fastsatt. I tillegg beskrives hvordan banken bruker ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) som viktig instrument i risikostyringen. Bankens mål for kapitaldekning beskrives også i et eget avsnitt

7.1 Formål og prinsipper for ICAAP

ICAAP er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Denne kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende, og dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til bankens nåværende og fremtidige risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering også må vurdere kapitalbehovet ut fra planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer m.v.

Banken har i ICAAP stresstestet bankens kapitaldekning gitt ulike stressenarioer og på denne måten testet om bankens ansvarlige kapital er på et akseptabelt nivå. Stresstestene har vist at banken har en ansvarlig kapital hvor banken kan tåle et scenario med et alvorlig økonomisk tilbakeslag/nedgangskonjunktur.

Vurdering av risiko og kapitalbehov er utført på konsernnivå. Totens Sparebank har to datterselskaper. Datterselskapene består av ett eiendomsselskap og et boligkredittforetak. Det er bankens konsoliderte tall som er lagt til grunn, slik at datterselskapene er inkludert. Bankens strategi og tilhørende mål og rammer er fastsatt i egne strategidokumenter for risikoområdene.

Styret har behandlet ICAAP i flere styremøter med endelig vedtak om fremtidige kapitalmål den 13.03.2019. Bankens administrasjon har forberedt dokumentasjonen, og styret har gjennom diskusjoner i styremøtene

konkludert på bankens kapitalbehov med nødvendige tiltak. Risiko- og revisjonsutvalget har forberedt behandlingen i styret.

Banken benytter på flere områder maler utarbeidet av Eika Gruppen (Eika ViS) som utgangspunkt for bankens risikostyring, herunder utarbeidelse av både grunnlaget for kapitalbehovsvurderingen og selve ICAAP-rapporten.

Intern revisor (PwC) har gått igjennom beregninger og metodikk for kapitalbehovsvurderingene og selve rapporten.

7.2 Bruk av ICAAP i banken

Banken gjør en fullstendig kapitalbehovsvurdering minimum én gang per år. Denne prosessen ses i sammenheng med og påvirker bankens utarbeidelse av strategiske planer og budsjettprosess.

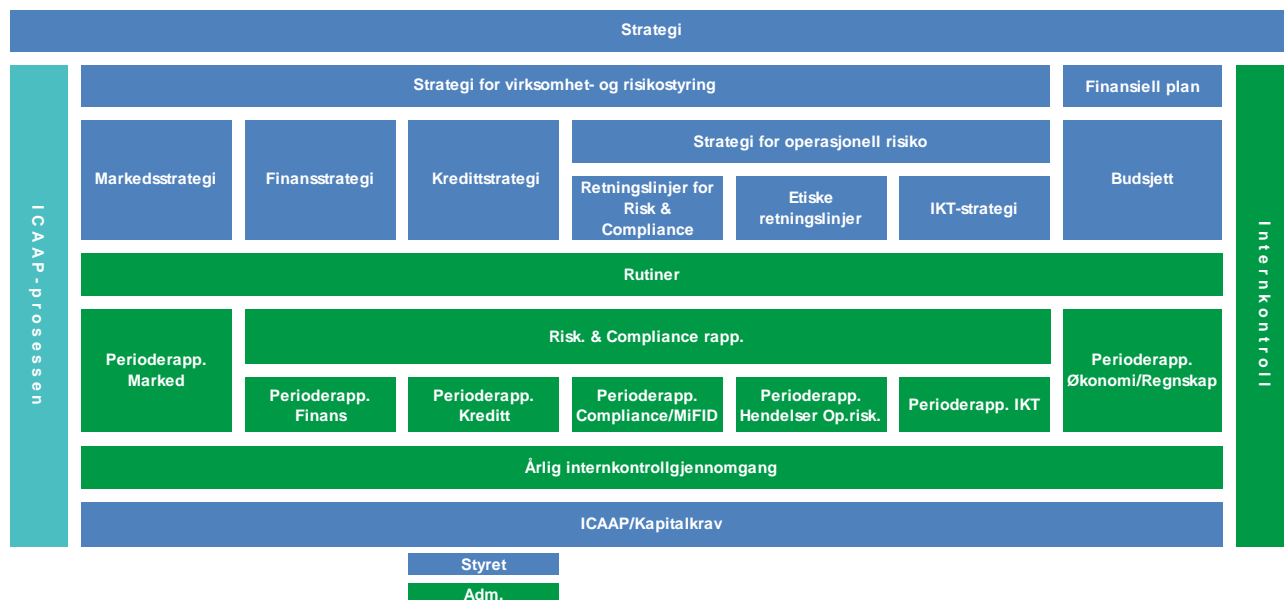
Bankens strategi og tilhørende mål og rammer gitt fra styret til adm. banksjef i strategidokumenter for risikoområdene har betydning for kapitalbehovsvurderingene i dette dokumentet, samtidig som kapitalbehovsvurderingene legger føringer for risikostrategiene.

Prosessansvarlige/ledere i banken er involvert ved utarbeidelse av ICAAP. Disse involveres blant annet i utarbeidelse av risikoanalyse og vurdering av bankens internkontroll.

7.3 Organisering av risikostyringen

Styret har i strategi for virksomhets- og risikostyring gitt overordnede prinsipper for internkontrollen og en beskrivelse av organiseringen av funksjoner, samt satt krav til helhetlig risikostyring. Styret fastsetter rammer for kreditt-, likviditets-, markeds- og operasjonell risiko i separate underliggende risikostyringsdokumenter.

Rammeverk for virksomhetsstyring i Totens Sparebank

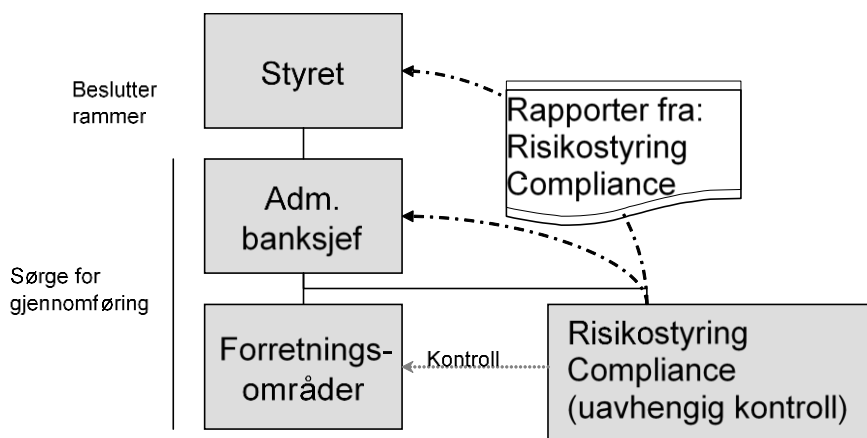
Banken har etablert en risikostyringsfunksjon som er en uavhengig støttefunksjon for forretningsområdene og styret som skal sikre at alle vesentlige risikoer i institusjonen er identifisert, målt, vurdert og rapportert av de relevante organisatoriske enhetene.

Banken har etablert en compliancefunksjon som en uavhengig funksjon som skal understøtte arbeidet i linjen og bidra til å redusere bankens compliancerisiko. Funksjonen har en forebyggende, rådgivende og kontrollerende rolle. Compliancefunksjonen skal bidra til at banken identifiserer, overvåker, tester og rapporterer om compliancerisiko. Funksjonens arbeid skal ha en risikobasert tilnærming med hensyn til hvor ressurser settes inn.

Risikostyringsfunksjonen og compliancefunksjonen skal utarbeide kvartalsvise rapporter til styret, som må omfatte alle forretningsområder og gi kommentarer/vurderinger til status. Rapporteringen må omfatte mangler identifisert i risikohåndteringen, retningslinjer og oppfølging av handlingsplaner og tiltak identifisert gjennom internkontrollarbeidet, risikomatriksen og egne kontrollplaner.

Risikostyringsfunksjonen og compliancefunksjonen rapporterer til adm. banksjef, og kan rapportere direkte til styret i tilfeller der styret ikke får nødvendig informasjon om vesentlige risikoer via den alminnelige rapporteringen. Risikostyringsfunksjonen skal alltid varsle styret i tilfeller der identifiserte risikoer påvirker eller kan påvirke banken.

Banken har definert sin risikotoleranse for følgende risikotyper:

Risikotype	Risikoappetitt
<p><u>Kredittrisiko</u> Med kredittrisiko forstås risiko for tap og ekstra kostnader knyttet til at bankens låne- og kredittkunder ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser iht. avtaler, samtidig med at etablerte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Kredittrisiko omfatter også tapsrisikoen knyttet til avgitte garantier for oppfyllelse av kunders forpliktelser</p>	<i>Lav(PM)/Moderat(BM)</i>
<p><u>Likviditetsrisiko</u> Med likviditetsrisiko forstås risiko for at banken ikke klarer å innfri sine gjeldsforpliktelser. Likviditetsrisiko er også risikoen for at banken ikke kan refinansiere sin gjeld og/eller finansiere sin aktivitet uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på likvide eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering.</p>	<i>Moderat/Lav</i>
<p><u>Markedsrisiko</u> Med markedsrisiko forstås risiko for tap i markedsverdier for eiendeler som følge av svingninger i aksjekurser, renter, kredittspreader og valutakurser.</p>	<i>Lav</i>
<p><u>Operasjonell risiko</u> Med operasjonell risiko forstås risiko for tap som følge av utilstrekkelige/sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Dette omfatter juridisk risiko, compliance risiko, belønnings/insentivrisiko og omdømmerisiko.</p>	<i>Lav/Moderat</i>

7.3.1 Kredittrisiko

Bankens kredittstrategi fastsetter krav, rammer, organisering m.v. for styring av bankens kredittrisiko.

Bankens kredittrisiko skal være lav til moderat. Dette innebærer at banken skal ha en forsiktig vekststrategi og konservative føringer og rammer vedrørende kundesegmentering, bruk av boligkredittforetak, mislighold og porteføljekvalitet.

Kredittrisikoen styres i tillegg gjennom etablerte rutiner og retningslinjer. Banken har etablert en fullmaktstruktur ved innvilgelse av lån og kreditter, og har etablert en kredittkomité for større kredittsaker.

Lån og kreditter gis bare til personer og selskap som vurderes til å ha evne og vilje til å betjene sin gjeld med løpende inntekter / inntjening fra sin virksomhet. Banken beregner kundens evne til å betjene gjelden (likviditetsoverskudd) med utgangspunkt i inntekter, utgifter, samt renter og avdrag. Kundens evne til å tåle likviditetssvingninger på kort og lang sikt skal også tillegges vekt.

Alle lån og kreditter etableres som hovedregel med første prioritet i betryggende sikkerhet. Banken har retningslinjer som definerer hvilke verdier av de ulike sikkerhetstyper banken legger til grunn for å vurdere sikkerhetsdekningen av et engasjement.

Ved innvilgelse av boliglån følger banken «Forskrift om krav til nye utlån med pant i bolig» og Finanstilsynets Rundskriv 23/2016 «Krav til nye utlån med pant i bolig».

Banken har etablert rammer basert på vedtatt risikotoleranse og overordnet strategi for kredittområdet. Endringer i kredittstrategi og vesentlige brudd på rammer kan gi grunnlag for å endre vurdert kapitalbehov i pilar 2.

Nedenfor vises et utvalg av bankens rammer per 31.12.2018:

Kreditrisiko			
Segmentandeler		Ramme	
Sum BM (max ramme)		35,0 %	
Sum PM (min ramme)		65,0 %	
Totalt		Max Ramme	
Utlån til BM (morbank)		50,00 %	
Utlån med pant i bolig overført til boligkreditt som andel av samlet utlån til personmarkedet, inkludert overførte lån til boligkreditt		60,00 %	
Utlån med pant i bolig overført til boligkreditt som andel av samlet utlån til personmarkedet, inkludert overførte lån til boligkreditt <u>justert for overpantsettelse</u> ¹		50,00 %	
Utlån med pant i bolig- og næringseiendom overført til bolig- og næringskreditt som andel av samlet utlån inkludert lån overført til bolig- og næringskreditt		40,00 %	
¹ Banker som har eget boligkredittforetak kan overføre lån til boligkredittforetaket, men finansiere disse via seniorobligasjoner fra morbanken. Med overførselsgrad justert for overpantsettelse tas utlån finansiert med seniorlån fra morbanken utover det som er nødvendig for å ha 10 prosent overpantsettelse ut av beregningen.			
Mislighold morbank (status)	Max Ramme	Mislighold konsern	Max Ramme
> 90 dager PM	1,10 %	> 90 dager PM	1,00 %
> 90 dager BM	1,80 %	> 90 dager BM	1,80 %
> 30 dager PM	1,80 %	> 30 dager PM	1,40 %
> 30 dager BM	1,80 %	> 30 dager BM	1,80 %
Store engasjement		Ramme (Mkr)	
Største enkeltengasjement		225	
Porteføljekvalitet utlån (PM og BM)		Min Ramme	
Andel utlån lav risiko PM (1-3)		75,0 %	
Andel utlån lav risiko BM (1-3)		25,0 %	
		Max Ramme	
Andel utlån høy risiko PM (8-10)		8,0 %	
Andel utlån høy risiko BM (8-10)		25,0 %	
Geografi (i %)		Max Ramme	
Utlån konsern utenfor primærmarkedet		30 %	
Bransjer (BM) Mkr	Max Ramme	Ramme (enk)	
Transport	325	125	
Varehandel	200	25	
Industri	250	50	
Bygg- og anleggsvirksomhet	1.500	250	
Jordbruk, skogbruk og fiske	1.000	30	
Omsetning og drift av fast eiendom	2.000	250	
Helse- og sosialtjenester	150	50	
Faglig, vitenskap. og teknisk tj.yting	175	20	
Kulturell virks., underholdn. og fritidsakt.	100		
Overnattings- og serveringsvirksomhet	60		
Samlet eksponering alle bransjer	5.000		

7.3.2 LIKVIDITETSRISIKO

Bankens finansstrategi fastsetter krav og rammer for styring av bankens likviditetsrisiko.

Bankens likviditetsrisiko skal være lav til moderat. Dette innebærer at banken skal være forsvarlig og langsiktig finansiert – i hovedsak med innskudd. Banken skal også ha en likviditetsbuffer som sikrer tilgang på finansiering i krisesituasjoner.

De daglige likviditetssvingningene følges opp gjennom overvåking av bankens posisjon i NICS og bruk av innskudd og trekkrettigheten i DNB. Likviditetsprognoser utarbeides månedlig, og det rapporteres på status knyttet til eksponering i forhold til fastsatte rammer månedlig til bankens styre.

Banken har en spredt forfallsstruktur på innlånene. Samlet forfall på konsernets eksterne finansiering de neste 12 måneder skal ikke overstige 30 % av samlet ekstern finansiering.

Bankens har fastsatt mål for minimumsnivå på innskuddsdekning. Innskuddsdekningen i morbanken skal ligge over 72 prosent. Innskudd som andel av utlån i morbank og formidlet til bolig- og næringskreditt skal ikke falle under 47 prosent. Andelen stabile innskudd skal minst utgjøre 70 prosent av bankens innskudd. Stabile innskudd - defineres som innskudd med uttaksfaktor lavere enn 20 i beregningen av LCR.

Eika Boligkreditt AS (EBK) og Totens Sparebank Boligkreditt AS (TSBB) benyttes som finansieringskilde for boliglån og det er fastsatt ramme for maksimal andel av samlede personmarkedslån som kan overføres disse to, samt krav til minimum portefølje som skal være klargjort for overføring til boligkreditt.

Banken har p.t. god tilgang til ordinære fremmedkapitalkilder (innskudd, innlån fra verdipapirmarkedet, innlån fra andre banker). Med bakgrunn i forventninger om makroøkonomisk utvikling, samt bankens økonomiske resultater og kapitaldekning, forventer banken ikke at markedet for finansiering skal bli særskilt utfordrende i nærmeste fremtid.

Banken skal til enhver tid ha en LCR som tilfredsstillende kravet fra myndighetene, og styret har besluttet at LCR skal være over 100 prosent. For NSFR er måltallet også 100 prosent.

Bankens likviditetssituasjon er tilfredsstillende og den faktiske likviditetssituasjonen er innenfor vedtatte rammer.

7.3.3 Markedsrisiko

Bankens finansstrategi fastsetter rammer for tillatte instrumenter, renterisiko og valutarisiko. Disse er basert på vedtatt risikotoleranse og overordnet strategi for markedsområdet. Risikoen styres i tillegg gjennom etablerte rutiner og retningslinjer.

Bankens markedsrisiko skal være lav for likviditetsporteføljen. Banken har i sin finansstrategi etablert rammer basert på vedtatt risikotoleranse og overordnet strategi for markedsområdet. Her fastsettes rammer for tillatte instrumenter, renterisiko og valutarisiko.

Banken ønsker en lav aktivitet verdipapirmarkedet utover de aktivklasser som er definert inn i likviditetsporteføljen. Rammen for investeringer i aksjer, obligasjoner og sertifikater med investeringsformål er på NOK 7,5 millioner. Rammen for investeringer i egenkapitalinstrumenter er på NOK 2,5 millioner.

Nedenfor vises bankens rammer knyttet til likviditetsporteføljen per 31.12.2018:

	Maksimal volum MNOK	Maksimal per utsteder MNOK	Maksimal løpetid år	Minimum rating
Likviditetsreserve	2.500	-	-	-
Bankinnskudd	400	-	-	A-
Likviditetsporteføljen	2100	-	-	-
Offentlig sikret	900	300	10	AA-
OMF	1.100	300	10	AA-
Bank, finans og kraft	100	50	5	A-

7.3.4 Risikoanalyse operasjonell risiko

Bankens strategi for operasjonell risiko fastsetter nivået for operasjonell risiko. Risikotoleransen for operasjonell risiko er lav/moderat. Banken skal innrette virksomheten slik at den i størst mulig grad unngår store tap knyttet til operasjonelle hendelser.

Banken har fastsatt retningslinjer for ansattes identifisering og rapportering av operasjonelle tapshendelser og har satt rammer for hvor stort økonomisk tap banken aksepterer fra hendelser og andre identifiserte risikoer.

7.3.5 Forretningsmessig og strategisk risiko

Forretningsmessig risiko er risikoen for uventede inntektssvingninger fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- og/eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger, endret kundeadferd og endret konkurransesituasjon. Inntreden av nye aktører i betalingsformidling kan gjøre at det er mindre inntektsmuligheter innenfor dette området fremover. Eika Gruppens samarbeid med Vipps kan være et viktig bidrag til å opprettholde dette forretningsområdet. Banken mener at inntektene fra betalingsformidling kan være under press fremover, men at dette ikke vil medføre økt kapitalbehov for konsernet.

Styret har vurdert kapitalbehov knyttet til forretningsrisiko og mener at lavere inntekter eller høyere kostnader som følge av dette, ikke vil generere et kapitalbehov for banken.

Strategisk risiko er risiko for uventede tap eller sviktende inntjening knyttet til strategiske valg som vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp. Dette aktualiserer behovet for å se fremover og sikre seg nødvendig kapital i forbindelse med igangsatte og planlagte aktiviteter.

Nødvendige strategiske endringer på grunn av endrede rammebetingelser, herunder strengere myndighetsregulering (for eksempel Finanstilsynet og Datatilsynet) overvåkes gjennom strategiprosessen og følges nøye opp både av Eika Gruppen og banken. Det er av stor betydning for banken at Eika alliansen fungerer og Eika-bankene har stort fokus på å bidra til at alliansen skal fungere.

Banken har ikke tatt strategiske valg som gir behov for å beregne et pilar 2 tillegg, og det er derfor styrets vurdering at banken ikke har et kapitalbehov knyttet til forretningsmessig og strategisk risiko.

7.4 Mål for kapitaldekning

Styret har vedtatt mål for både ren kjernekapital, kjernekapital, ansvarlig kapital og uvektet kjernekapitalandel for de kommende tre år. Faktorer som bestemmer størrelsen på marginen mellom kapitalmål og minimumskrav/behov er:

- Bankens størrelse, risikoprofil og risikotoleranse
- Bruk av egenkapitalbevis og andel markedsfinansiering
- Markedets forventninger til bankens kapitalisering (for egenkapitalbevis og funding). Dersom kapitaliseringen er for lav, kan det stoppe tilgangen til likviditet og nødvendig refinansiering.
- Krav om oppkapitalisering av EBK som følge av krav til økte buffere eller andre forhold
- Mulighet for at motsyklisk buffer øker til det maksimale nivået?
- Mulige endringer fra Baselkomiteen. (Baselkomiteen har i 2015 foreslått endringer i standardmetoden for kredittrisiko. De foreslåtte endringene i standardmetoden for kredittrisiko vil blant annet gjøre beregningene av krav til kapital under pilar 1 mer risikosensitive. Det er i dag ikke mulig å beregne konsekvensen av ny metode siden satsene i modellen ikke er besluttet. Det samme gjelder for andre endringer i kapitaldekningsregelverket som er til vurdering i Basel-komiteen, herunder om renterisiko i bankboken, operasjonell risiko og markedsrisiko.)

Fastsatt styringsbuffer (dekkes av ren kjernekapital)	31.12.2019	30.12.2020	31.12.2021
Styringsbuffer (margin mellom kapitalmål og kapitalbehov)	0,9 %	0,9 %	0,9 %

Kapitalmål konsolidert (kapitalbehov + styringsbuffer)	31.12.2019	30.12.2020	31.12.2021
Ren kjernekapitaldekning	15,0 %	15,0 %	15,0 %
Kjernekapitaldekning	16,5 %	16,5 %	16,5 %
Ansvarlig kapitaldekning	18,5 %	18,5 %	18,5 %

Kapitalmål uvektet kjernekapitalandel konsolidert	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020
Mål for uvektet kjernekapitalandel konsolidert	7,0 %	7,0 %	7,0 %